

10/789

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Başkanlığı
Sayı: 718
Tarih: 2206-2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde çocuklarda ve genç nüfusta madde bağımlılığı giderek artmaktadır. Başta Van olmak üzere ülke genelinde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinde, başta çocuklar olmak üzere genç nüfusta bağımlılık yapan madde kullanımının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105' inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1-ÖZDAL ÜÇER	VAN
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
3-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
4-AYLA AKAT ATA	BATMAN
5-BENGİ YILDIZ	BATMAN
6-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
7-EMİNE AYNA	MARDİN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-HAMİT GEYLANİ	HAKKARİ
11-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
12-M. NURİ YAMAN	MUŞ
13-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
14-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
15-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SİRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de uyuşturucu madde kullanım yaşı gittikçe düşmektedir. EGM KOM Daire Başkanlığına bağlı Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) verilerine göre en fazla kullanıcının bulunduğu yaş aralığının 15-24 yaş arası olduğu görülmektedir. 2007 yılında yapılan bir çalışmada ülkemiz genelinde genç nüfusta herhangi bir madde kullanım oranı %2,9 olarak tespit edilmiştir.

Çocuklarda ve gençlerde madde kullanımını tetikleyen bir çok neden bulunmaktadır. Madde kullanımını tetikleyen nedenler arasında; merak ve arkadaş etkisi ilk iki sırayı almaktadır. Bunun yanında gençlerin ergenlik döneminde, rol-model arayışları da madde kullanımında diğer bir önemli etkidir. Bu önemli etmenlerin tamamının toplu olarak sergilendiği mecralardan en önemlisi de hiç şüphesiz televizyondur. Madde kullanımı açısından risk grubu içindeki okul çağındaki çocuklarda dizi izleme oranı da %70 olarak tespit edilmiştir. Okul çağı gençlerde dizi film izleme oranı da dizilerin kahramanları ve işlenen konular bakımından bir kat daha önem kazanmaktadır. Diğer bir önemli nedende öğretmenlerin tükenmişliği ve öğrenci için güçlü bir model olamayışıdır. Günümüzde ilköğretim başlarında çocuk için en güçlü model olan öğretmenin yerini arkadaş almıştır.

Son 12 aylık dönemde kullanıldığı bildirilen maddeler içinde, öğrencilerin yüzde 3'ünden fazlası esrar, yüzde 2'den fazlası da uçucu madde kullandığını ifade edilmektedir. Kullananlar arasında ilk kullanılan maddeler esrar, sakinleştirici ya da sedatifler ve ectasydir. Gençlerde madde kullanımı ile mücadelede başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere bir çok kuruma çok ciddi görevler düşmektedir. Fakat Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen programların pek çoğunda temel sorumluluk rehberlik öğretmenlerinde olup psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğretmenleri sayıca yetersizdir. Okullarda sosyal ve psikolojik olarak destek programlarının temel sorumlusu olan psikolojik danışmanlık ve rehberlik öğretmenlerinin kadrolarının artırılması sağlanmalıdır. Ayrıca, öğretmenlerin rehberlik ve psikolojik danışmanlık kapasitesinin geliştirilmesine yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenmelidir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çocuklara yönelik programlar sırasında aileler ile görüşmeler yapılması gerekmektedir. Ancak, ailelerin çalışma temposunun yoğunluğu nedeniyle bu iletişim kurulamamaktadır. Bu konuda okul aile birlikleri de yetersiz kalmaktadır. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından ülke çapında gençlerin gelişmesine yönelik olarak, gençlik kampları, gençlik kulüpleri, gençlik merkezlerinde spor etkinliklerine katılması sağlanmaktadır. Ancak, hedef grubuna göre çok az sayıda genç bu kuruluşlardan yararlanabilmektedir. Bu kulüplere devlet tarafından yapılan ödemeler son derece sınırlıdır. Kamplara alınacak öğrencilerin başarılı olanlardan seçilmesi, eğitimde ödüllendirme kuramı ile uygun olmasına karşılık; özellikle madde kullanan veya kullanma eğilimi olup risk grubunu oluşturan gençlerin ders başarısının çok düşük olduğu belirlenmiştir.

Madde bağımlılığı ile mücadelede diğer önemli bir görevde madde bağımlısı olan gençlerin bu bağımlılıktan kurtulmasında sağlık bakanlığına düşmektedir. Fakat ülkemizde

madde bağımlılarının tedavisi için gerekli olan merkezlerin sayısı oldukça sınırlıdır. Madde bağımlılığı konusunda toplam 20 tedavi merkezi bulunmaktadır. Tedavi merkezlerindeki yatak sayısı 495'tir. Bu sayıyı artırması gerekirken İZMİR'de 18 yaş altındaki madde ve alkol bağımlısı çocuk ve ergenlerin ayaktan ve yatılı tedavi gördüğü Ege Üniversitesi Çocuk ve Ergen Alkol, Madde Bağımlılığı Araştırma ve Uygulama Merkezi (EGEBAM) yatılı bölümü, güvenlik ve temizlik personeli krizi nedeniyle kapanmıştır.

Ülkemizde madde bağımlılığında kaynaklı ölümlerin 2002 yılından 2008 yılına kadar 17 kat artmış olması (2002:9, 2003:6, 2004:29, 2005:26, 2006:51, 2007:147, 2008:159, ölüm sayısı 2002'den 2008'e kadar %1766 artmıştır), ilköğretime kadar başta esrar ve diğer maddelerin kullanımının yaygınlaştığı göz önüne alındığında gençlerde madde kullanımına ilişkin önlemlerin acilen alınması gerekmektedir.

Özellikle Van ilinde madde kullanımı 10 yaşına kadar düştüğü ve öğrenciler arasında esrar, bali, tiner vb. maddelerin kullanımı son derece yaygınlaşmış durumdadır. Özellikle Van'da güvenlik güçlerinin ve okul idarecilerinin duyarsız kaldığı dile getirilmektedir. 'Uyuşturucu uyutur, herkes uyursa asayiş berkemaldır.' mantığı ile yaklaşıldığı belirtilmektedir. Hatta resmi yetkililerin, gençlerin ve çocukların madde bağımlısı olmasına göz yumdukları iddia edilmektedir.

Anayasa'nın 58'inci maddesinde "... Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." hükmü ile devletin bu konudaki sorumluluğu ve ödevi belirtilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar gerekçesinde, ülkemizde genç nüfusta madde bağımlılığına ilişkin kapsamlı bir çalışmanın ve kurumlar arası ortak bir stratejinin olmamasını da göz önünde bulundurularak başta Van olmak üzere ülke genelinde ilköğretim ve ortaöğretimde öğrenciler ve genç nüfusun bağımlılık yapan madde kullanımı hakkında kapsamlı bir araştırma yapılması büyük önem arz etmektedir.